

Dictamen en relació amb la consulta plantejada per un Ajuntament sobre el tractament posterior de la informació a què tenen accés els regidors

Es presenta davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades un escrit emès per un Ajuntament sobre el tractament posterior de la informació a què tenen accés els regidors i la seva adequació a la normativa de protecció de dades.

Analitzada la petició i vist l'informe de l'Assessoria Jurídica, es dictamina el següent:

I

(...)

II

L'Ajuntament, prèvia referència a la regulació del dret d'accés dels regidors d'un grup municipal a la informació en poder de l'Ajuntament reconegut, per a l'exercici de les funcions legalment atribuïdes, a la normativa vigent en matèria de règim local, planteja, en el seu escrit de consulta, dues qüestions relacionades amb el tractament posterior d'aquesta informació:

- Si els grups municipals que han tingut accés a una documentació en exercici de les seves funcions de control i fiscalització poden utilitzar les dades personals que figuren en aquesta documentació per a establir contacte directe amb el ciutadà, en concret, trucar per telèfon a un ciutadà, als efectes d'efectuar comprovacions sobre la reclamació o sol·licitud presentada.
- Si pot constituir infracció a la normativa de protecció de dades personals aquesta utilització i, si és així, qui és el responsable.

A aquestes qüestions ens referim en els apartats següents d'aquest dictamen.

III

Tal i com ha posat de manifest aquesta Autoritat en dictàmens anteriors (entre d'altres, CNS 23/2013, CNS 13/2013 o CNS 55/2012, disponibles al web www.apd.cat), la normativa aplicable (la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases de règim local, el Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya, i, en aquest cas, el Reglament orgànic municipal) atorga als regidors dels grups municipals un dret d'accés a aquella informació que resulti necessària per a l'exercici de les funcions que els corresponen, informació que ha de disposar l'Ajuntament.

Atès que l'Ajuntament que formula la consulta, fa esment en el seu escrit, precisament, a alguns d'aquests dictàmens, no es considera necessari reiterar-ne el contingut en relació amb aquest dret d'accés, més enllà del fet de recordar que:

- El reconeixement del dret d'accés a la informació és per a tots els membres de la corporació local, per tant, independentment del fet que es trobin en l'equip de govern o bé en l'oposició (articles 77.1 LRBRL i 164.1 TRLMRLC).

- L'accés a la informació municipal, que inclogui determinades dades de caràcter personal, sense consentiment dels afectats, ha de vincular-se necessàriament a l'exercici de les funcions que els corresponguin, en els termes previstos en la legislació de règim local (article 6.1 LOPD).
- L'exercici d'aquest dret d'accés es troba sotmès a determinades condicions previstes en la legislació de règim local (article 164.2 i 3 TRLMRLC) a les quals caldrà afegir les possibles limitacions al dret d'accés a determinades dades personals que puguin concórrer per aplicació dels principis i garanties de la LOPD, en concret, del principi de qualitat de les dades (article 4.1 LOPD).

Aquest principi de qualitat implica, certament, un exercici de ponderació per tal d'avaluar les implicacions que pot tenir, en cada cas, l'exercici del dret d'accés a informació dels regidors dels grups municipals per als drets de les persones afectades. Les circumstàncies del cas concret, les dades personals tractades (per exemple, dades especialment protegides (article 7 LOPD)), els termes i la manca de concreció amb què es formuli la petició, entre d'altres, són elements que l'Ajuntament ha de tenir en compte i que poden portar en determinats casos a una limitació de l'accés a la informació personal per part del sol·licitant (anonimització o accés parcial), sempre justificada en els paràmetres de la normativa de règim local i de protecció de dades personals.

- Aquest dret d'accés inclou, en qualsevol cas, el dret a obtenir còpia de la documentació a la qual tenen accés, que es pot obtenir en format paper o bé en el suport tècnic que permeti accedir a la informació requerida (article 164.5 TRLMRLC).
- Un cop s'ha accedit a la informació per raó de les funcions que tenen encomanades, els regidors dels grups municipals s'han de regir pel deure de secret imposat per la normativa de règim local (article 164.6 TRLMRLC) i també, en la mesura que aquesta contingui dades personals, pel deure de secret imposat per la normativa de protecció de dades (article 10 LOPD).

Fets aquests aclariments, i atès que la consulta se centra en el tractament posterior de les dades personals de ciutadans del municipi (nom, cognoms, telèfon i el motiu) per part dels grups municipals, en concret, per posar-se en contacte amb aquestes persones, es fan, a continuació, algunes consideracions al respecte.

IV

D'entrada, escau assenyalar que, el tractament posterior pels regidors d'un grup municipal de la informació personal a què haurien tingut accés en exercici de les funcions que tenen atribuïdes per la legislació de règim local, en la mesura que no hauria comportat una revelació de dades a terceres persones –el grup municipal, per la informació de què es disposa, s'hauria posat en contacte, en cada cas, amb el titular de les dades–, no constituiria una cessió o comunicació (article 3.i) LOPD), però això no exclouria l'aplicabilitat de la resta de principis i garanties en matèria de protecció de dades personals.

En aquest sentit, cal fer referència, especialment, al principi de qualitat de les dades (article 4 LOPD), segons el qual “les dades de caràcter personal només es poden recollir per ser tractades, així com sotmetre-les a aquest tractament, quan siguin adequades, pertinents i no excessives en relació amb l'àmbit i les finalitats determinades, explícites i legítimes per a les quals s'han obtingut” (apartat 1) i “no es poden utilitzar per a finalitats incompatibles amb aquelles per a les quals les dades hagin estat recollides. (...)” (apartat 2).

D'aquesta previsió es desprèn que qualsevol utilització de la informació personal posterior a un accés legítim per part del grup municipal, com en aquest cas, la utilització per posar-se en contacte amb els ciutadans, ha d'estar, igualment, fonamentada en una finalitat legítima (article 4.1 LOPD). En cas contrari, podríem trobar-nos davant d'un tractament no ajustat a la LOPD, tot i que en origen l'accés a les dades personals es considerés legítim.

A més, aquesta finalitat en què s'emmarqui el tractament posterior de les dades personals per part del grup municipal no ha de ser incompatible amb aquella que va justificar la seva recollida o a la que en el seu moment va justificar l'accés del grup municipal (article 4.2 LOPD), això és, l'exercici de les funcions legalment atribuïdes.

Si bé el concepte finalitats incompatibles ha generat importants problemes d'interpretació i aplicació pràctica, la doctrina i la jurisprudència (per exemple, les sentències de l'Audiència Nacional d'11 de febrer de 2004, de 6 d'abril de 2006 o de 24 de maig de 2007) entenen que aquest concepte s'ha d'interpretar de manera molt restrictiva, fins al punt que, sovint, el terme incompatible haurà de ser interpretat com a equivalent de la impossibilitat d'utilitzar les dades per a finalitats diferents.

Així doncs, seguint la interpretació restrictiva que, d'acord amb la jurisprudència, cal donar a la possibilitat d'emprar les dades per a finalitats diferents, s'ha de tenir en compte que fer servir les dades personals que consten en la informació municipal a què s'ha tingut accés per a una altra finalitat diferent a la que va motivà l'accés, no sent aquesta nova finalitat de caire històric, estadístic o científic, resultaria contrari al principi de finalitat esmentat (article 4.2 LOPD).

En el present cas, es desconeix quina és la finalitat concreta que justificaria l'accés a la informació municipal en què es contenen les dades personals (com a mínim, noms i cognoms, el número de telèfon i el motiu) dels ciutadans amb què, posteriorment, el grup municipal hauria contactat, si bé sí s'assenyala, a l'escrit de consulta, que l'accés s'hauria produït en exercici de les seves funcions de control i fiscalització del òrgans de govern del consistori, com ara, per exemple, la formulació de preguntes, interpellacions, mocions o, fins i tot, la moció de censura, que li atribueix la legislació de règim local.

D'acord amb el principi de qualitat citat, per tant, el tractament de les dades personals esmentades hauria de derivar i resultar necessari per a dur a terme aquestes funcions de control i fiscalització. Qualsevol altre tractament que pogués realitzar-se a partir del coneixement de les dades personals dels afectats i que no es justificués en l'exercici de les seves funcions implicaria, d'entrada, un canvi de finalitat que requeriria comptar amb el consentiment dels afectats o bé amb una nova habilitació legal (article 6.1 LOPD).

En aquest sentit, escau assenyalar que *a priori* no semblaria necessari que l'exercici de les funcions de control del grup municipal hagin de requerir una comunicació directa amb el ciutadà, si bé no es disposa de la informació suficient en aquest cas per poder afirmar-ho. Cal assenyalar que, si el que es pretén és controlar si una petició concreta d'un ciutadà (reclamació o sol·licitud) s'ha tramitat de forma ajustada a dret per part de l'Ajuntament, el grup municipal pot dirigir-se a l'òrgan competent a fi d'efectuar les comprovacions pertinents, sense que aquest tractament impliqui un canvi de finalitat a la que motivà l'accés.

Així doncs, en el cas que, certament, l'actuació del grup municipal estigués sempre vinculada a aquesta finalitat de control, o a qualsevol de les altres que li atorga la normativa vigent, es podria admetre que el tractament posterior de la informació personal obtinguda en exercici del dret d'accés per aquest grup podria resultar ajustat a la normativa de protecció de dades. Ara bé, en cas contrari, podríem trobar-nos davant d'un tractament no ajustat al principi de qualitat de les dades (article 4 LOPD).

V

Establert que el tractament posterior d'informació personal per a qualsevol altra finalitat que difereixi o no pugui considerar-se subsumible en la finalitat primera i legítima que fonamenta un tractament de dades, sense el consentiment dels afectats o la corresponent habilitació legal, comportaria una actuació contrària al principi de qualitat de les dades (article 4 LOPD), i donant així resposta a la segona qüestió plantejada en l'escrit de consulta, escau fer avinent que constitueix una infracció greu "tractar dades de caràcter personal o utilitzar-les posteriorment amb conculcació dels principis i les garanties que estableixen l'article 4 d'aquesta Llei i les disposicions que el despleguen, excepte quan sigui constitutiu d'infracció molt greu" (article 44.3.c) LOPD).

Partint de la base que l'Ajuntament estaria legitimat per facilitar la informació municipal sol·licitada, en exercici del dret d'accés a què s'ha fet referència en aquest dictamen, pels regidors del grup municipal, de conformitat amb la legislació de règim local, cal fer avinent que, si són regidors, o un grup municipal, sense responsabilitats de govern els que, posteriorment, han emprat les dades personals que hi podien constar per a una finalitat diferent no vinculada a l'exercici de les seves funcions, sense consentiment dels afectats o altra habilitació legal, serien els regidors o el grup municipal els responsables de la comissió de la infracció greu prevista a l'article 44.3.c) en relació amb l'article 4.2, ambdós de la LOPD, si bé, escau reiterar que no es disposen de tots elements necessaris per poder afirmar-ho.

Així mateix, escau assenyalar que la investigació dels fets i, si escau, l'exigència de responsabilitats en què s'hagués pogut incórrer s'hauria de dur a terme, si escau, en el corresponent procediment de declaració d'infracció que s'hauria de tramitar de conformitat amb el Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, segons el previst a la Disposició addicional segona de la Llei 32/2010.

D'acord amb les consideracions fetes fins ara en relació amb la consulta plantejada, es fan les següents,

Conclusions

L'accés dels grups municipals a informació de què disposa l'Ajuntament, en què es contenen dades de caràcter personal, sense consentiment dels afectats, es troba habilitat per la legislació de règim local sempre que dit accés tingui lloc per a l'exercici de les funcions que aquesta legislació els atribueix.

El tractament posterior de la informació personal obtinguda en exercici d'aquest dret d'accés pel grup municipal per a qualsevol altra finalitat que difereixi o no pugui considerar-se subsumible en l'exercici de les funcions que corresponguin als regidors de què es tracti, sense consentiment dels afectats o altra habilitació legal, comportaria una actuació contrària al principi de qualitat de les dades (article 4.2 LOPD).

Barcelona, 19 de desembre de 2013